

Ντόρτιμουντ, 4/5/2020

Καλημέρα παιδιά και καλό μήνα!

Επειδή μέσα στην εβδομάδα θα ολοκληρώσουμε το 4^ο Φύλλο *Εργασίας*, αναρτώ το επόμενο, 5^ο Φύλλο *Εργασίας*, για όποιον/όποια επιθυμεί να το δουλέψει μέσα στο Σαββατοκύριακο και να μου αποστείλει απαντήσεις και απορίες, στη γνωστή διεύθυνση: pdelikar@sch.gr.

Το θέμα δεν το βάζω για να «ξύσω» πληγές – άλλωστε ανήκει στις θεματικές ενότητες της τάξης σας - αλλά επειδή η ανάμνηση της απουσίας του θα σας συνοδεύει στη μετά το Λύκειο ζωή σας. Εύχομαι να έχετε πολλές ευκαιρίες να καλύψετε την απουσία του...

Φαίνεται ότι η μέρα που θα τα πούμε και από κοντά πλησιάζει.

Καλή δύναμη και καλή αντάμωση!

5^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνεξέταση Λογοτεχνίας και Γλώσσας

1) Για να μπειτε στο «κλίμα» του θέματος ακούστε το τραγούδι του Νίκου Πορτοκάλογλου με τίτλο [Μειρώ τα Κύματα - Σχολική εκδρομή](#) στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, 14/3/2018, σε συνεργασία με το Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης.

2) Στο κείμενο (**ΚΕΙΜΕΝΟ 1**) που συνοδεύει το βίντεο, λέγονται τα εξής:

Η "Σχολική Εκδρομή" είναι το ταξίδι ενός καταξιωμένου και διαχρονικού τραγουδοποιού και μιας ομάδας επαγγελματιών μουσικών για να συναντήσουν τους ταλαντούχους ερασιτέχνες μαθητές των Μουσικών Σχολείων που ονειρεύονται το μέλλον της ελληνικής μουσικής. Έχοντας στις αποσκευές του το νέο του δίσκο «Εισιτήριο» και την εξαιρετική μπάντα του, τους «Ευγενείς Αλήτες», ο Νίκος Πορτοκάλογλου επέλεξε φέτος να γιορτάσει τα γενέθλια των 60 του χρόνων ξεκινώντας ένα οδοιπορικό αναζήτησης της νέας γενιάς μουσικών. Θα είναι μια πραγματικά διαφορετική περιοδεία καθώς σταθμούς της θα έχει τα θέατρα των μεγάλων πόλεων και πρωταγωνιστές, εκτός από τον τραγουδοποιό και την μπάντα του, τις χορωδίες των Μουσικών Γυμνασίων και Λυκείων. Θα είναι δηλαδή μια "εκδρομή" αναψυχής και συνεργασίας με τους σημερινούς εφήβους που θα αποτελέσουν τους επόμενους τραγουδοποιούς, τραγουδιστές και μουσικούς της χώρας μας. Ο Νίκος Πορτοκάλογλου συνέλαβε αυτήν την ιδέα ως έναν φόρο τιμής στα Μουσικά Σχολεία (που αισίως πλησιάζουν τα 50 σε όλη την Ελλάδα) τα οποία εδώ και χρόνια, έχουν διαμορφώσει νέες γενιές μουσικών με βαθιά γνώση και αγάπη για την τέχνη τους. Θεωρεί πως το έργο που παράγουν τα σχολεία αυτά είναι ένα μεγάλο δώρο στη μουσική κοινότητα αλλά και στην κοινωνία γενικότερα. Γι' αυτό και - εκτός από τις πρόβες και τις παραστάσεις- προσφέρει ως ελάχιστο αντίδωρο, ένα δίωρο σεμινάριο τραγουδοποιίας σε κάθε σχολείο για τους μαθητές που ενδιαφέρονται ειδικά για την τέχνη του τραγουδιού. Οι συναυλίες θα περιέχουν μια μεγάλη αναδρομή στην πολυετή πορεία του καλλιτέχνη από τα πρώτα του βήματα με τους Φατμέ μέχρι και σήμερα. Το Νίκο Πορτοκάλογλου συνοδεύουν επί σκηνής τα ταλαντούχα μέλη της!

3) Ακολουθεί ποίημα (**ΚΕΙΜΕΝΟ 2**) της [Κατερίνας Αγγελάκη - Ρουκ](#), από τη συλλογή *Επίλογος Αέρας* (1990), με τίτλο:

Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Μες τη βαριά ανία της τάξης
όταν φέρναν δάκρυα τ'ανούσια δευτερόλεπτα

μόνο η ιδέα της εκδρομής άνοιγε την καρδιά μου'
τα πούλμαν σαν να τα βλέπα έξω απ' την πόρτα της αυλής
κι όπου να ναι, σαν να χανε φτερά,
θα παίρναν το δρόμο του βουνού ή της θάλασσας.
Ένα σύννεφο-όνειρο τύλιγε τη μακρινή ημερομηνία
που έλαμπε όλο κι από πιο κοντά περνώντας οι εβδομάδες.
Και, αχ, η ανυπομονησία αποβραδής, το καλάθκι με τα σάντουιτς,
το καινούριο παντελόνι κι η βελονιά της τελευταίας στιγμής ...
Όταν πια λες στον παράδεισο στρωνόμαστε να φάμε,
όλες οι μικροπεριπέτειες της καρδιάς ανέβαιναν στα χείλια,
ανταλλάσσαμε φρούτα, μπισκότα κι ήταν σαν ξαφνικά
οι φανταστικές σκηνές του νου να παίζονταν στ' αλήθεια ...
Εξομολογήσεις στη φιλενάδα
που αν και δίπλα σου πάντα στο ίδιο θρανίο,
εδώ στο γρήγορο φως περαστικών τοπίων
λάμπει κεκριμπάρνια μες στο εκδρομικό της το μπλουζάκι.
Ονόματα που τ' άγιαζε ο ψίθυρος,
χάρτινα παιχνίδια με αρχικά «Α! σου 'πεσε το Μ,
ποιος να 'ναι;». Πρώτο τσιγάρο πίσω από το θάμνο.
«Προσοχή !Οι καθηγητές περνάνε»
Και μετά η επιστροφή σαν θάνατος,
όπως η λίγη νύχτα μπερδεύει τα τελευταία δέντρα της εξοχής
με τα πρώτα σπιτία της πόλης και μερικοί έχουν πια απομακρυνθεί,
ενώ άλλοι σε υπερένταση τραγουδούν ακόμη.
Μαθαίνω ν' αντιστρέφω το κλάσμα της πρωινής χαράς
με το δάκτυλο στο κουδούνι του σπιτιού.
Τελείωσε, λέω, η μέρα αυτή,
που στον ορίζοντα του μέλλοντος γυάλιζε κάποτε,
πλησίασε, μεγάλωσε, ήρθε, τελείωσε.
Έτσι θα 'ναι και με τη ζωή...
Πώς πέρασες; Τί έγινε, πού είναι το πετσετάκι ;
Το χασες; Η μάνα μου ρωτάει.
Αυτό ήταν...πάει.

4) Ακολουθεί άρθρο (**ΚΕΙΜΕΝΟ 3**) του Χρήστου Κάτσικα, εκπαιδευτικού, στην *ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ* (12/3/2015) με τίτλο: [Η ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΝΘΗΜΕΡΗΣ](#)

ΘΕΜΑΤΑ για επεξεργασία & ανάπτυξη

1) Σε ένα κείμενο 60-80 λέξεων αποδώστε συνοπτικά με ποιες σημασίες (κυριολεκτικές ή μεταφορικές) χρησιμοποιείται η έννοια της σχολικής εκδρομής στο **ΚΕΙΜΕΝΟ 1** (Μονάδες 15)

2^α) Ποιο είναι το θέμα του ποιήματος (ΚΕΙΜΕΝΟ 2), με ποιον τρόπο το ποιητικό υποκείμενο το αντιμετωπίζει; Για να απαντήσετε πληρέστερα λάβετε υπόψιν σας και τον στίχο *Έτσι θα ναι και με τη ζωή* (Μονάδες 15)

2β) Στο ΚΕΙΜΕΝΟ 2 υπάρχουν πολλές ονοματικές φράσεις, Εντοπίστε τέσσερις από αυτές και δικαιολογήστε τη συγκεκριμένη επιλογή της ποιήτριας (Μονάδες 15)

2γ) Συμπληρώστε *Σωστό ή Λάθος* και δικαιολογήστε την απάντησή σας, αντλώντας από το ΚΕΙΜΕΝΟ 3:

- α) Ανεπιθύμητα συμβάντα πάντα θα υπάρχουν στις σχολικές εκδρομές και ο εκπαιδευτικός είναι ο αποδιοπομπαίος τράγος για αυτό
- β) Οι σχολικές εκδρομές ανήκουν στις μαθησιακές διαδικασίες
- γ) Ο πίνακας με τα στατιστικά στοιχεία για τις σχολικές εκδρομές δείχνει ότι οι περισσότεροι μαθητές και μαθήτριες έχουν επισκεφθεί τους πιο γνωστούς αρχαιολογικούς χώρους με την οικογένειά τους.
- δ) Η συμμετοχή στην πενθήμερη εκδρομή αποτελεί «βάπτισμα ενηλικίωσης» για τα μέλη των λαϊκών στρωμάτων.
- ε) Οι σχολικές εκδρομές με διανυκτερεύσεις αφήνουν αδιάφορους τους περισσότερους μαθητές και τις μαθήτριες (Μονάδες 10)

3) Αναπτύξτε τα ζητήματα που θίγει ο συντάκτης του άρθρου στις δύο παρακάτω παραγράφους:

Η «πολιτική οικονομία» της πενθήμερης φέρνει στο φως την ταξική διαφοροποίηση, καθώς χωρίζει το μαθητικό πληθυσμό στα δύο, σε εκείνους που έχουν και σε εκείνους που δεν έχουν τη δυνατότητα να σηκώσουν το βάρος της πολυδάπανης εξόδου, αποκλείοντας τους δεύτερους.

«Το βάπτισμα της ενηλικίωσης», όπως πολλές φορές υποδηλώνει η συμμετοχή στην πενθήμερη, έχει και την κοινωνιολογία της, καθώς δεν γίνεται πάντα με διαφανείς οικονομικές δοσοληψίες των μαθητών με τα τουριστικά γραφεία και έχει μετατραπεί σε αντικείμενο εκμετάλλευσης. Δεν είναι λίγες οι φορές που επιχειρείται ο εκμαυλισμός των μαθητικών συνειδήσεων, καθώς ορισμένοι τουριστικοί πράκτορες, προκειμένου να αναλάβουν αυτοί την εκδρομή, δεν διστάζουν να προσεταιρίζονται μαθητές προσφέροντάς τους κάποιο χρηματικό ποσό «κάτω από το τραπέζι» (Μονάδες 15)

4) Λόγω του κορωνοϊού, ενώ ολοκληρώνετε τη Γλυκείου, δεν μπορέσατε να πραγματοποιήσετε την προγραμματισμένη πενθήμερη εκδρομή σας. Μελετώντας το **ΚΕΙΜΕΝΟ 3** και στοχαζόμενοι σχετικά με όσα έχετε ακούσει από μεγαλύτερους συμμαθητές και συμμαθήτριές σας για τις πενθήμερες σχολικές εκδρομές, συντάξτε ένα κείμενο 300 λέξεων, όπου να αναφέρεστε σε όσα κατά τη γνώμη σας «χάσατε» με τη μη πραγματοποίηση της πενθήμερης εκδρομής (Μονάδες 30).

Καλή δουλειά!
Βιβή Δεληκάρη